

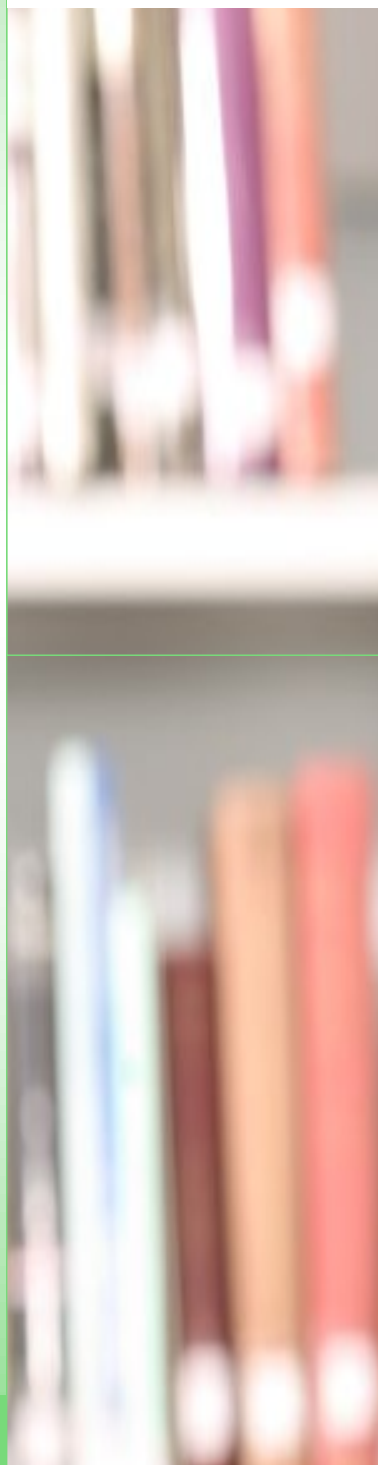
Старокостянтинівський
інклюзивно-ресурсний центр

10 правил комунікації з батьками дітей з особливими освітніми потребами

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ПЕДАГОГА

Вчителю та асистенту вчителя в роботі з родиною і в психолого-педагогічній освіті батьків дитини з особливими освітніми потребами важливо побудувати систему ефективного спілкування, в якій обидві сторони взаємодії (заклад освіти і сім'я) стають рівноправними. Рівноцінними й автономними партнерами у забезпеченні всебічного розвитку дитини та досягненню нею прогресу в розвитку та навчанні. Важливими є не так комунікативний аспект цієї взаємодії, як інтерактивний і перцептивний та виявлення та виявлення ефективних способів її організації. Це співнавчання, в якому педагог й батьки – рівноправні суб'єкти освітнього процесу.

В РОБОТІ З БАТЬКАМИ, АСИСТЕНТУ ВЧИТЕЛЯ/ВИХОВАТЕЛЯ МОЖУТЬ СТАТИ У НАГОДІ 10 ПРАВИЛ КОМУНІКАЦІЇ З БАТЬКАМИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ, ЯКІ РОЗРОБИВ КРІСТІН РІВ (ДЕФЕКТОЛОГ, США).

1. НАДАВАЙТЕ ЧІТКУ ІНФОРМАЦІЮ, ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ В КЛАСІ.

Зрозуміло, що тут йдеться не про дії інших дітей чи вчителя – ми всі пам'ятаємо про конфіденційність і професійну етику. Однак візьміть собі за правило регулярно надавати батькам інформацію про те, що їхня дитина зробила, що в неї/нього вдалось, а над чим ще треба попрацювати. Що саме зараз вивчають діти всього класу (у цьому вам може допомогти форма «Школа – Дім»). Ця інформація допоможе батькам зрозуміти, над чим потрібно працювати вдома і як допомогти дитині стати більш успішною в класі.

2. ПЕРЕДАВАЙТЕ БАТЬКАМ ПРИКЛАДИ ДЛЯ ДОМАШНЬОЇ РОБОТИ. За правилами НУШ, не варто навантажувати дітей домашнім завданням, однак коли йдеться про дитину з особливими освітніми потребами, пріоритетом має бути успішність дитини в колективі (для цього шкільний матеріал потрібно повторно опрацювати вдома, можливо, навіть «проходити» наперед – залежно від труднощів, з якими стикається дитина під час навчального процесу) та розуміння того, що школа – це середовище для узагальнення, більшості навичок батьки мають навчити дітей удома.

3. ГОВОРІТЬ БАТЬКАМ ПРО УСПІХИ: ЇХНЯ МОТИВАЦІЯ – ЦЕ РУШІЙНА

СИЛА ВСЬОГО ПРОЦЕСУ. Коли ми найчастіше контактуємо з батьками? Коли щось трапляється. Будь-яка людина (і дитина зокрема) буде вмотивована до роботи, якщо її хвалити.

У цьому випадку успіхи дитини – це успіхи батьків. Тому, не зважаючи на вашу зайнятість, знайдіть час зробити 2-3 фото успішно виконаного завдання. Чи надішліть мамі коротке повідомлення про досягнення на уроці математики. Вам потрібно, щоб батьки були у вашій команді, а найкращий спосіб цього досягнути – розділити з ними успіх.

4. ПОВІДОМЛЯЙТЕ ПОГАНІ НОВИНИ ОСОБИСТО. Наприклад, в учня був поганий день – найгірший з тих, що ви пам'ятаєте. Знайдіть час поговорити з батьками після уроків. У крайньому випадку – зателефонуйте. Потрібно детально описати все, що відбувалось за день. Також варто зазначити, що ви (учитель/асистент учителя) плануєте робити далі для подолання труднощів, які виникли у дитини.

Батьки знають, що «погані» дні можливі, у них вдома вони теж трапляються. Питання в тому, що ми можемо з цим зробити? Розмова про «поганий» день сама по собі не вирішить проблему. Батькам буде набагато спокійніше, якщо ви озвучите, що саме ви будете робити у майбутньому.

5. ЗБЕРІГАЙТЕ КОПІЇ ІНФОРМАЦІЇ, ЯКУ ВИ НАДСИЛАЄТЕ ДОДОМУ. Записки для батьків та форми зворотного зв'язку – це документи, які допомагають встановити, що й коли ви сповіщували батькам. Часто це джерело матеріалу про те, ЯКІ події та КОЛИ відбувались протягом дня. Якщо ви не зберігаєте копії, ви не зможете відповісти на запитання, що і коли ви говорили батькам. Але ці дані можуть вам знадобитись.

6. НЕ ДОЗВОЛЯЙТЕ, ЩОБ З БАТЬКАМИ СПІЛКУВАВСЯ ТІЛЬКИ АСИСТЕНТ ДИТИНИ. Хоча ця посада ще не повністю прописана в українському законодавстві, усе більше родин користуються послугами приватно найнятих фахівців, які супроводжують дитину з особливими освітніми потребами в школі – індивідуально. Такі люди називаються асистентами дитини і мають чітке завдання – супроводжувати і допомагати тільки дитині, з якою вони працюють.

Якщо такий фахівець працює у вашому класі – вам пощастило, тому що дитина може отримувати індивідуальний супровід тоді, коли їй це потрібно. Однак є ри-

зик одностороннього бачення ситуації в класі. Тому, якщо ви вчитель або асистент вчителя – знайдіть час і поспілкуйтесь з батьками особисто. Це потрібно для того, щоб вони мали кілька джерел інформації стосовно успіхів та труднощів своєї дитини.

Також учитель має усвідомлювати що відбувається з дитиною. Тобто отримувати актуальну інформацію від асистента дитини та асистента вчителя. Отже, УСІ мають працювати спільно. Батьки ж мають отримувати інформацію як готовий продукт співпраці фахівців.

7. НЕ ЗВОДЬТЕ ВСЕ ДО ПОНЯТЬ «ХОРОШИЙ»/»ПОГАНИЙ» ДЕНЬ. Одна мама назвала це «системою смайликів»: «Якщо я отримую зі школи тільки смайлик, що посміхається чи тільки сумує, – для ме-

не це не несе жодної інформації». Вона має рацію – має бути деталізація, а не загальні фрази.

8. НІКОЛИ НЕ ПРИХОВУЙТЕ ПОГАНІ НОВИНИ ВІД БАТЬКІВ. Дуже важливо інформувати батьків про те, що насправді відбувається в школі. Якщо ви говорите, що все нормально, а насправді це не так – у майбутньому це призведе до неприємностей та непорозумінь.

9. НЕ КОРИСТУЙТЕСЬ ПРАВИЛОМ «Я ПОЧНУ РОЗМОВУ, ТІЛЬКИ ЯКЩО МЕНЕ ЗАПИТАЮТЬ». Будьте проактивним (діяти ще до початку поведінки – ред.). Так само, як це працює в роботі з поведінкою учнів, в організації роботи класу – це дієво і в побудові взаємос-

тосунків з батьками. Якщо ви чекаєте, коли батьки звернуться до вас із запитанням – ви чекаєте занадто довго. Спрямуйте батькам інформацію та просіть про зворотній зв'язок. За кожної нагоди наголошуйте на важливості підтримки взаємної комунікації.

10. НЕ ОЧІКУЙТЕ, ЩО БАТЬКИ БУДУТЬ РОЗПОВІДАТИ ВАМ АБСОЛЮТНО ВСЕ. ЗАВЖДИ ЗАЛИШАЙТЕ ЇМ МІСЦЕ ДЛЯ ПОМИЛКИ ЧИ НЕДОМОВКИ. Життя батьків дітей з особливими освітніми потребами не менш напружене за ваше. Крім того, у батьків можуть бути свої перестороги та причини не надавати вам усю інформацію. Інформація про дитину часто зачіпає частину їхнього (родинного) особистого життя.

СТРАТЕГІЇ ЕФЕКТИВНОГО СПІЛКУВАННЯ

Основою педагогічної взаємодії є спілкування, адже саме спілкування є найважливішою умовою, і засобом розвитку особистості. Одним із видів педагогічної взаємодії є спілкування педагогів з батьками вихованців. Побудувати партнерські стосунки можливо лиш за умови дотримання стратегії ефективного спілкування.

- Говорити зрозумілою мовою
- Ставити запитання
- Застосовувати техніки активного слухання
- Реагувати на почуте та з'ясовувати незрозуміле
- Підходити до проблеми з різних точок зору

- Виявляти зацікавленість у позитивному розвитку дитини
- Спілкуватися “на рівних”
- Проявляти позитивні емоції
- Фокус—на дитину!

